

Til lovforslag nr. L 38. Betænkning afgivet af Socialudvalget den 28. november 2002

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service

(Ophævelse af anciennitetsprincippet ved optagelse af dagtilbud til børn)

[af socialministeren (Henriette Kjær)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 24. oktober 2002 og var til 1. behandling den 7. november 2002. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og den 29. oktober 2002 sendte socialministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til socialministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF, KF og KRF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget støtter en ophævelse af anciennitetsprincippet for optagelse af børn i dagtilbud. Det er rimeligt, at dagtilbud anvendes efter behov og ikke i den rækkefølge, børnene er født. Med dette forslag får kommunerne lettere ved at tage hensyn til udearbejdende forældre — og til ledige forældre, der får tilbudt arbejde. Ligeledes vil søsken-

de i langt højere grad kunne tilbydes plads i samme dagtilbud.

Dansk Folkeparti har den holdning, at små børn har godt af at være sammen med deres forældre så længe som muligt. Derfor ser Dansk Folkeparti det ikke som et problem, at børn af hjemmegående forældre kommer til at stå på en venteliste i lidt længere tid. Tværtimod er det Dansk Folkepartis holdning, at disse børn er privilegerede i forhold til institutionsbørn. En pædagog hverken skal eller kan erstatte en mor og far.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget mener, at uanset børns baggrund og opvækst skal de have mulighed for dagtilbud, fra de er fyldt 6 måneder — et tilbud, der skal gives uden alle mulige betingelser og undtagelser. Det skal være en ret. En ret til alle børn og en ret til alle forældre. Forældre skal have det frie valg. Forældre skal have ret til at få deres barn i dagtilbud, når de har behov for det, vil have det og mener, at det er til barnets bedste. Det er ikke en kommunes eller andres behov, der skal tilgodeses først. Det er forældrene selv, der skal have mulighed for at afgøre det. Socialdemokraterne mener, at forældre nu engang er de bedste til at varetage deres egne børns behov.

Dagtilbuddene til vore børn er meget mere end opbevaring. Dagtilbuddene til vore børn handler

om indlæring af basale sociale færdigheder; det handler om indlæring af de grundlæggende menneskelige spilleregler. Dagtilbud er tilbud, der skal gives til alle børn, og hvor man ikke skal bag i køen, fordi mor eller far er arbejdsløs, eller fordi kommunen har nogle specielle principper. Børn med samme behov skal behandles ens. Det er helt forkert at behandle børn forskelligt afhængigt af deres forældres eller kommunens behov. Endnu en gang tages der hensyn til alle mulige andre end til barnet. Socialdemokraterne mener, at der skal tages udgangspunkt i børnene og i børnenes behov, og det skal ikke gøres betinget af kommunernes manglende fleksibilitet eller forældres umiddelbare behov. Der er lavet flere undersøgelser, der viser, at forældres ledighed kan have negativ indflydelse på børn, og at et passende dagtilbud kan kompensere for det. En vedtagelse af lovforslaget risikerer at betyde, at bestemte grupper af børn systematisk vil gå glip af den pædagogiske og sociale læring, der finder sted i dagtilbuddene, og at de børn ikke får det tilbud, der kan være afgørende for deres udvikling og for et eventuelt brud med den negative sociale arv. Den udvikling kan Socialdemokraterne absolut ikke være med til at støtte. Socialdemokraterne mener noget med det, når vi siger, at der skal gøres noget aktivt for at bryde den negative sociale arv. Det er ikke bare pæne ord ved passende lejligheder.

Det Radikale Venstres medlem af udvalget ønsker ikke anciennitetsprincippet ophævet. An-

ciennitetsprincippet respekterer forældrenes vurdering af og ønske om pasning uanset om forældrene har arbejde eller ej, og mindsker risikoen for, at nogle børn springes over. Ophævelsen af anciennitetsprincippet kan medføre, at nogle børn får meget lang ventetid imod forældrenes ønske, og forslaget om, at kommunen skal oplyse den forventede ventetid, giver ikke forældrene nogen sikkerhed for optagelse i en pasningsordning. Det Radikale Venstre havde hellere set et øget fokus på, at alle kommuner sikrer pasning, samt at spørgsmålet om søskende var løst på anden vis.

Enhedslistens medlem af udvalget mener, at alle børn skal have lige ret til plads i et pædagogisk dagtilbud, hvilket i øvrigt er i overensstemmelse med FN's børnekonvention. At give fortrinsmulighed for børn med arbejdende forældre m.v. betyder diskrimination af arbejdsløse børn. Det vil samtidig forværre muligheden for at bryde negativ social arv, hvor daginstitutioner ellers har en vigtig rolle.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Else Winther Andersen (V) Eva Kjer Hansen (V) Flemming Oppfeldt (V)

Troels Lund Poulsen (V) Pia Kristensen (DF) Jette Jespersen (DF)

Charlotte Dyremose (KF) nfm. Nils-Ole Heggland (KF) Tove Videbæk (KRF) fmd.

Jette Bergenholz Baustrup (S) Grete Schødt (S) Jørn Pedersen (S) Karen Jespersen (S)

Lotte Bundsgaard (S) Villy Søvnald (SF) Margrethe Vestager (RV) Line Barfod (EL)

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

---

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 38

Bilagsnr.	Titel
1	Hørings svar og høringsnotat, fra socialministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Spm. 1 om differentieret forældrebetaling for fuldtidspladser med særlige åbningstider, til socialministeren
4	Svar på spm. 1 om differentieret forældrebetaling for fuldtidspladser med særlige åbningstider, fra socialministeren